

yıllara sari inşaat ve onarım işlerinde tevkiyat uygulaması

Gelir Vergisi Kanununda yıllara sari inşaat ve onarım işleri için, “Birden fazla takvim yılına sirayet eden”ibaresi yer almaktadır. Ancak “Yıllara yaygın”, “Birden fazla yıla sirayet eden”, “Yıllara sari” şeklinde ibareler de aynı anlamda kullanılmaktadır.

93 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesinin birinci fıkrasında; “Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat (dekapaj işleri de inşaat işi sayılır) ve onarma işlerinde kar veya zarar işin bittiği yıl kati olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak, mezkur yıl beyannamesinde gösterilir.” hükmü yer almaktadır. Bu hükme göre faaliyet konusunun;

1. İnşaat ve onarım işi olması,
2. Taahhüde bağlı olarak başkaları hesabına yapılması ve
3. Birden fazla takvim yılına sirayet etmesi

şartlarının tümünü birden karşılaması durumunda yıllara sari (yaygın) inşaat ve onarım işinden bahsetmek mümkündür.

Yıllara yaygın olma deyimindeki yıl tabirinden, bir yıllık (365 gün) anlaşılmaması gerekir. Toplam süresi bir yılın altında da olsa bazı inşaat ve onarım işleri yıllara yaygın olabilir. Burada önemli olan işin birden fazla takvim yılına yayılmasıdır. Örneğin, 10 Aralık 2016’da başlayan iş 20 Mart 2017 tarihinde tamamlansa da burada bir takvim yılını aşan (2016 yılından 2017 yılına sirayet eden) bir inşaat ve onarım işi söz konusudur.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun (GVK) 42 nci maddesine göre; yıllara sari inşaat ve onarım işlerinde kar veya zarar işin bittiği yıl kati olarak tespit edilmekte ve kar veya zararın tamamı o yılın geliri sayılmaktadır.

YILLARA SARI İNŞAAT VE ONARIM İŞLERİNDE TEVKİFAT (STOPAJ) UYGULAMASI VE ORANI

Yıllara sari inşaat ve onarım işinde kazancın, normal ticari kazançlardaki hesap döneminden farklı olarak işin bitimde vergilendirilmesi vergi tahsilatında gecikmelere yol açabilmektedir. Bu nedenle, bu tür işlerde vergi kesintisi (tevkifat, stopaj) uygulaması söz konusudur.

Yıllara sari inşaat ve onarım işi nedeniyle yapılacak tevkifat, işin bitimi üzerine verilecek yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinde hesaplanan vergiden mahsup edilir. Bu yönü ile tevkifat, bir tür peşin vergi hüviyetine sahiptir.

GVK'nın "Vergi tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişi ve kuruluşların aynı maddede bentler halinde sayılan ödemeleri yapmaları halinde bu ödemeler üzerinden tevkifat yapacakları hüküm altına alınmıştır. Anılan maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde; yıllara sari inşaat ve onarım işleri dolayısıyla bu işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden sorumlularca gelir vergisi tevkifatı yapılması öngörülmüştür. **Cari tevkifat oranı 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %3 olarak belirlenmiştir.** Karar, 03.02.2009 tarih ve 27130 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Benzer şekilde 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun[4] "Vergi kesintisi" başlıklı 15 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında sayılanların Gelir Vergisi Kanununda belirlenen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri üzerinden vergi kesintisi yapma zorunluluğu getirilmiştir. Söz konusu tevkifat oranı KVK 15 inci maddedeki yetkiye dayanılarak, 2009/14594 sayılı

Bakanlar Kurulu Kararının birinci maddesi ile %3 olarak **belirlenmiştir**. Karar, 21.06.2006 tarih ve 26205 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.